

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: **P., s. r. o., P.**, IČO: X., právne zastúpenému F. P., s. r. o., G., IČO: X., proti povinnej: **E. Z., nar. X., bytom C., o vymoženie sumy 723,-- eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Rimavská Sobota, pod sp. zn. 1Er/2341/2010, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 12. júla 2012, č. k. 1CoE/337/2012-37, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie oprávneného **o d m i e t a .**
Návrh oprávneného na prerušenie konania **z a m i e t a .**
Povinnnej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Oprávnený spísal dňa 21. júla 2010 pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým návrh na vykonanie exekúcie proti povinnej na vymoženie pohľadávky 723,00 eur s príslušenstvom, a to na základe rozhodcovského rozsudku, vydaného Stálym rozhodcovským súdom zriadeného S., a. s., K., IČO: X., zo dňa 27. novembra 2009, sp. zn. SR 19295/09. Následne súdny exekútor požiadal Okresný súd Rimavská Sobota o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie.

Vykonaním exekúcie poveril súdneho exekútora Okresný súd Rimavská Sobota poverením č. 5609 086201 * zo dňa 29. septembra 2010.

Okresný súd Rimavská Sobota uznesením zo dňa 20. marca 2012, č. k. 1Er/2341/2010-12 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju podľa ust. § 57 ods. 1 písm. g/ zákona č. 233/1995 o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný

poriadok“). Zároveň rozhodol, že o trovách exekúcie rozhodne po právoplatnosti uznesenia o zastavení exekúcie.

V odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal exekučný súd na ust. § 41 ods. 2 písm. d/, § 57 ods. 1 písm. g/, § 58 ods. 1 Exekučného poriadku; ust. § 35 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „ZoRK“); ust. § 52 ods. 1, ods. 3 a ods. 4, § 53 ods. 1, ods. 4 a ods. 5 Občianskeho zákonníka; čl. 2 písm. a/, čl. 3 ods. 1 a ods. 3, čl. 6 ods. 1 a bod 1 písm. q/ prílohy Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica Rady 93/13/EHS“); § 251 ods. 4, § 151 ods. 3 O. s. p.

Exekučný súd odôvodnil svoje rozhodnutie tým, že exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu, sp. zn. SR 19295/09 zo dňa 27. novembra 2009. Poukázal na ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v platnom znení a uviedol, že zmluvu, uzavretú medzi účastníkmi konania, považuje za spotrebiteľskú zmluvu v zmysle uvedeného ustanovenia Občianskeho zákonníka. Ďalej poukázal na Smernicu Rady 93/13/EHS – čl. 6 ods. 1 a čl. 3 ods. 1 a ods. 3 a Prílohu smernice a rozsudok Súdneho dvora (ES) vo veci C-168/05 zo dňa 26. októbra 2006 Elisa María Mostaza Claro proti Centro Móvil Milenium SL, bod 38, C-40/08 zo dňa 6. októbra 2009 Asturcom Telecomunicaciones SL proti Cristina Rodríguez Nogueira. Zároveň poukázal na to, že rozhodcovský súd svoju právomoc rozhodnúť o návrhu oprávneného vyvodil z ustanovenia bodu 18 Rozhodcovskej doložky, tvoriacej súčasť Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, v zmysle ktorého všetky spory, ktoré vzniknú z uzavretej zmluvy, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené pred Stálym rozhodcovským súdom, zriadeným spoločnosťou S., a. s., ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde. Podľa písm. b/ daného článku spory mohli byť riešené aj pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa zákona č. 99/1963 Zb.. Rozhodcovská doložka v takomto znení, podľa obsahu netvorí výhradnú rozhodcovskú doložku, ktorá by rozhodovanie o všetkých sporoch medzi zmluvnými stranami paušálne zverovala výlučne rozhodcovskému súdu, ide o rozhodcovskú doložku alternatívnu. Exekučný súd uviedol, že nemožno považovať doložku za vyváženú, pretože vylučovala spotrebiteľa z možnosti dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom, ak dodávateľ už podal svoj návrh na rozhodcovský súd. Rozhodcovská doložka je neprijateľnou podmienkou, pretože zakladá

značne nevýhodné postavenie spotrebiteľa oproti dodávateľovi. Rozhodcovská doložka bola súčasťou formulárovej zmluvy, ktorú oprávnený v rámci svojej podnikateľskej činnosti používa v prípadoch uzatvárania zmlúv rovnakého druhu a neurčitého počtu. Spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ale aj úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah. Povaha zmluvy je adhézna a rozhodcovská doložka neprijateľná podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ na základe neplatnej rozhodcovskej doložky došlo k vydaniu rozhodcovského rozsudku, plnenie ním priznané považoval exekučný súd za rozporné s dobrými mravmi.

Na odvolanie oprávneného vec prejednal Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací. Po preskúmaní napadnutého uznesenia rozhodol uznesením zo dňa 12. júla 2012, č. k. 1CoE/337/2012-37 tak, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa ustanovenia § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

Odvolací súd vo svojom rozhodnutí poukázal na ust. § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3 a ods. 4, ust. § 53 ods. 1, ods. 2 a ods. 5, ust. § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka; ust. § 45 ods. 1 písm. c/ ZoRK; ust. § 57 ods. 1 písm. g/, § 58 ods. 1 Exekučného poriadku.

Preskúmaním rozhodných skutočností, zistených z predloženého spisu, sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvého stupňa v tom, že Zmluva o úvere č. 6830119, ktorú dňa 4. februára 2009 uzatvorili oprávnený ako veriteľ a povinná ako dlžník a predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 400,-- eur, je spotrebiteľskou zmluvou s poukazom na § 52 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. V zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Je nepochybné, že v prejednávacom prípade sa oprávnený v postavení veriteľa zaviazal poskytnúť povinnej (dlžníkovi) finančné prostriedky (formou úveru) za odplatu, pričom oprávnený je podnikateľom, ktorý pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. V zmysle § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka sa takáto osoba považuje za dodávateľa. Dlžník (povinná) sa v predmetnej zmluve zaviazal vrátiť poskytnuté finančné prostriedky a uhradiť celkové náklady spojené s úverom. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Z uzatvorenej zmluvy vyplýva, že dlžník, ktorý uzatvoril predmetnú zmluvu o úvere za účelom poskytnutia finančných prostriedkov na účely zamestnania, je v postavení spotrebiteľa podľa § 52 ods. 1 a § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka.

K námietke oprávneného, že súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci, odvolací súd uviedol, že každé rozhodnutie, aj iný titul, ktorého exekúcia sa navrhuje, musí súd podrobiť skúmaniu. Najmä posudzuje, či je exekučný titul, vydaný oprávneným orgánom na jeho vydanie, či je materiálne a formálne vykonateľný, či sú oprávnený a povinný vecne legitimovaní. Je pravdou tvrdenie oprávneného, že súd pred udelením poverenia na vykonanie exekúcie posudzuje podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súladnosť exekučného titulu so zákonom. Súd má povinnosť počas celého exekučného konania, t. j. v každom štádiu konania prihliadať na to, a to jednak na návrh účastníka konania alebo aj bez návrhu, či sú splnené podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti exekučného titulu a v prípade zistenia tohto nedostatku, ktorý je potrebný považovať za neodstrániteľnú prekážku v konaní, je potrebné exekúciu zastaviť. Ak súd v štádiu posudzovania žiadosti o udelenie poverenia nezistí dôvod pre zamietnutie žiadosti v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, pre rozpor exekučného titulu so zákonom, neznamená to, že by v ďalšom priebehu exekučného konania nemohol súd dospieť k záveru o takomto rozpore, vyústiacom v nutnosť zastavenia exekúcie pre jej neprípustnosť. Vydanie poverenia nepredstavuje „res iudicata“ pre ďalší postup exekučného súdu, pretože ust. § 57 a § 58 Exekučného poriadku by stratili akékoľvek opodstatnenie.

K ďalšej námietke oprávneného, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, odvolací súd poukázal na ust. § 58 ods. 1 Exekučného poriadku, v zmysle ktorého exekúciu zastaví súd na návrh alebo aj bez návrhu, na ktorý správne poukázal aj exekučný súd vo svojom rozhodnutí. V danej veci návrh na začatie konania, ako to tvrdí oprávnený vo svojom odvolaní, nebol potrebný, nakoľko exekučný súd konal ex offo bez návrhu tak, ako mu to umožňuje zákon.

Odvolací súd v odôvodnení ďalej uviedol, že Smernica Rady 93/13/EHS bola prebratá do nášho právneho poriadku zákonom č. 150/2004 Z. z., ktorým bol novelizovaný Občiansky poriadok. Na základe zásady nepriameho účinku je Smernica Rady 93/13/EHS záväzná pre Slovenskú republiku, a treba ju používať ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam

vnútroštátneho právneho poriadku, ktoré upravujú spotrebiteľské právne vzťahy. Uvedené je významné najmä pri nepresnom, resp. neúplnom prevzatí smernice do vnútroštátneho právneho poriadku. Príloha Smernice Rady 93/13/EHS obsahuje indikatívny zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé. Medzi nimi sa bod 1 písm. q/ týka podmienok, ktorých cieľom alebo účinkom je neposkytnúť spotrebiteľovi právo alebo mu brániť v uplatňovaní práva podať žalobu, alebo podať akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi ustanoveniami výhradne arbitrážou, nevhodne obmedzovať prístup k dôkazom, alebo ukladajú povinnosť dôkazného bremena, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, malo spočívať na inej zmluvnej strane.

Rozhodcovská doložka je neprijateľná, pretože nebola spotrebiteľom osobitne vyjednaná (vyplýva zo štandardnej zmluvy) a núti spotrebiteľa v určitých prípadoch neodvolateľne sa podrobiť rozhodcovskému konaniu. O neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve podľa § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka ide aj vtedy, ak síce spotrebiteľ má podľa tejto doložky možnosť voľby medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa tejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa a spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa tomuto konaniu. Odvolací súd na uvedené reagoval aj citátom Kristiána Czacha.

Odvolací súd ďalej uviedol, že je zrejmé, že reálne dochádza k narušeniu Smernicou Rady 93/13/EHS sledovanej rovnováhy medzi zmluvnými stranami, a to samozrejme v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa podpisom zmluvy, obsahom ktorej je aj takáto rozhodcovská doložka, reálne vopred vzdáva práva na účinnú procesnú obranu, čo je v podmienkach právneho štátu nežiaducim javom. Spôsob, akým bola rozhodcovská doložka koncipovaná, napĺňa podmienku uvedenú v písm. q/ bodu 1 Prílohy Smernice Rady 93/13/EHS v tom význame, že rozhodcovské konanie bolo dojednané za určitých okolností ako výlučný prostriedok riešenia sporov zo zmluvy, čo je neprijateľné. Uvedené dokazuje i množstvo exekučných vecí s obdobným skutkovým základom vedených na tunajšom súde, kde exekúcie a totožným oprávneným sú vykonávané na základe exekučného titulu, ktorým sú takmer výlučne rozhodcovské rozsudky.

Slovenská republika si svoj záväzok voči Európskej únii poskytnúť spotrebiteľovi zvýšenú ochranu vzhľadom na jeho postavenie v spotrebiteľských zmluvách plní prostredníctvom viacerých zákonov, medzi inými Občianskym zákonníkom, kde v § 53 ods. 5

zakotvuje, že neprijateľné podmienky, upravené v spotrebiteľských zmluvách, sú neplatné, ale aj ZoRK, v ktorom ukladá exekučnému súdu aj v štádiu už prebiehajúceho exekučného konania skúmať, či rozhodcovský rozsudok nezaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené, alebo odporuje dobrým mravom a po zistení, že rozhodcovský rozsudok takéto nedostatky má, exekúciu zastaviť. Skúmaniu povahy obsahu rozhodcovského rozsudku musí predchádzať prieskum právomoci rozhodcovského súdu, ktorá sa zakladá rozhodcovskou zmluvou. Ak je totiž rozhodcovská zmluva neplatná, potom rozhodcovský rozsudok, vydaný v rozhodcovskom konaní rozhodcovským súdom, ktorý odovzdal svoju právomoc z neplatnej rozhodcovskej doložky, nie je materiálne vykonateľným exekučným titulom. Táto skutočnosť sama osebe je dôvodom na zastavenie exekúcie, ktorá začala na základe takéhoto exekučného titulu, trpiaceho neodstrániteľnou vadou, pre ktorú v exekúcii ďalej nemožno pokračovať.

Tvrdenie oprávneného, že v predmetnej zmluve o úvere nemusela byť ako podstatná náležitosť dohodnutá o. i. aj ročná percentuálna miera nákladov tak, ako to nesprávne uvádza v odôvodnení prvostupňový súd a taktiež tvrdenie oprávneného o nesprávnom posúdení neprímeranosti úrokov z omeškania, považuje odvolací súd za irelevantné, nakoľko nesúvisí s textom odôvodnenia rozhodnutia exekučného súdu.

Odvolací súd na záver uviedol, že ďalšie námietky oprávneného nemali takú povahu, že by boli relevantné privodiť zmenu alebo zrušenie napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd oprel svoje rozhodnutie o dnes už ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky. Záver súdov o neprípustnosti exekúcie v obdobných veciach (bez zmeny právneho prostredia – právnej úpravy, judikatúry) nemôže zvrátiť nová argumentácia, podľa ktorej by exekúcia mala byť prípustná, pretože čo i len jeden súdmi uznaný dôvod neprípustnosti exekúcie spôsobuje, že exekúciu nemožno vykonať. Ak teda súdy už dali odpoveď, prečo (na základe akých dôvodov) je exekúcia neprípustná, pričom tieto dôvody neprípustnosti stále existujú aj v prejednávanej veci, nové argumenty „prípustnosti“ exekúcie sú pre rozhodovanie bezvýznamné. V tejto súvislosti odvolací súd poukázal tiež na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá nevyžaduje, aby v odôvodnení rozhodnutia bola daná odpoveď na každý argument strany. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie kľúčový, vyžaduje sa osobitná odpoveď práve na tento argument (Georgidias vs. Grécko z 29. mája 1997, Higgins vs. Francúzsko z 19. februára 1998). Za podstatné pre rozhodnutie odvolací súd považoval tie argumenty, ktoré už boli predmetom posudzovania súdov a výsledkom ktorého bolo konštatovanie neprípustnosti

exekúcie, pričom tieto závery si osvojil a poukázal na ne. Preto sa odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia podrobnejšie nevenoval všetkým odvolacím argumentom.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil podľa § 219 ods. 1 O. s. p.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal oprávnený dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že:

- a) súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. a/ O. s. p.),
- b) v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. d/ O. s. p.)
- c) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. e/ O. s. p.),
- d) súd svojím postupom odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. f/ O. s. p.),
- e) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, najmä súd nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal náležité dokazovanie (ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Oprávnený má v dovolaní za to, že odvolací súd sa odvoláva na nekonkrétne ustanovenia Smernice Rady 93/13/EHS a vnútroštátne právne normy, ktoré upravujú režim spotrebiteľských zmlúv. Takéto posúdenie trpí aj základnými vadami svojej nepreskúmateľnosti a arbitrárnosti a z tohto dôvodu porušuje právo na súdnu ochranu podľa č. 46 ods. 1 Ústavy. Podľa názoru oprávneného, tvrdenia súdu (rozhodcovská doložka spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán ku škode spotrebiteľa; spotrebiteľ si len s ťažkosťou mohol byť vedomý následkov, ktoré uzavretie rozhodcovskej doložky v takomto znení spôsobí, a preto od neho nemožno vzhľadom na jeho úroveň informovanosti a jeho vyjednávaciú silu spravodlivo požadovať, aby porozumel jeho významu) nie sú akokoľvek zdôvodnené a preukázané a rovnako aj tvrdenie (žaloby, ktorých cieľom je uspokojovanie nárokov z úverových zmlúv podáva v zásade len veriteľ z úverového vzťahu

na ním zvolený rozhodcovský súd) predstavuje ničím nepreukázanú domnienku súdu, ktorá nemá základ v právnych či skutkových súvislostiach.

Ďalej oprávnený namieta, že súdy sa vôbec vo svojich rozhodnutiach nevysporiadali s judikatúrou Súdneho dvora a zároveň nezdôvodnili, prečo považujú rozhodcovskú doložku za neprijateľnú podmienku v zmluve o úvere.

Oprávnený má za to, že v danom prípade je nutné požiadať najmä o výklad pojmu „nekalá zmluvná podmienka“ v kontexte tohto sporu Súdny dvor Európskej únie.

Oprávnený preto žiada, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil a keďže rovnakými vadami je postihnuté aj rozhodnutie prvostupňového súdu žiada, aby dovolací súd v celom rozsahu zrušil označené uznesenie prvostupňového súdu a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie a v prípade úspechu žiada, aby mu bola priznaná náhrada trov dovolacieho konania. Taktiež navrhuje, aby súd na základe § 109 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243c O. s. p. a čl. 267 ods. 3 Zmluvy o fungovaní EÚ prerušil konanie a Súdnemu dvoru Európskej Únie na základe čl. 267 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej Únie predložil prejudiciálne otázky v znení uvedenom v dovolaní. Oprávnený ďalej navrhol, aby dovolací súd postupoval podľa ust. § 243 O. s. p. a rozhodol o odložení vykonateľnosti napadnutého uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 12. júla 2012, sp. zn. 1CoE/337/2012.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania v zmysle § 240 ods. 1 O. s.p. a po preskúmaní veci v zmysle § 242 ods. 1 O. s.p. dospel k záveru, že v danej veci dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podľa § 239 ods. 1 O. s. p. dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak

a) odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa,

b) odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/.

Podľa § 239 ods. 2 O. s. p. dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak

a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia,

c) ide uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý je prípustný len proti zákonom výslovne určeným právoplatným rozhodnutiam odvolacieho súdu.

V predmetnej veci odvolací súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa. Odvolací súd vo svojom potvrdzujúcom uznesení nevyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, nejde ani o uznesenie uvedené v § 239 ods. 2 písm. b/ a c/. Rovnako na danú vec nemožno aplikovať ani prípady upravené v § 239 ods. 1 O. s. p. Vzhľadom na uvedené, prípustnosť dovolania v zmysle § 239 O. s. p. nie je proti napadnutému uzneseniu daná.

Vzhľadom na obsah dovolania, ako aj na zákonnú povinnosť skúmať, či napadnuté rozhodnutie nebolo vydané v konaní, postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O. s. p. (§ 242 ods. 1 O. s. p.), zaoberal sa dovolací súd otázkou, či konanie netrpí niektorou z nich. V zmysle § 237 O. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Oprávnený vo svojom dovolaní uviedol, že v konaní došlo k vadám uvedeným v ust. § 237 písm. a/, d/, e/ a f/, ktorými odôvodňoval prípustnosť dovolania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil, že by konanie pred súdmi nižších stupňov bolo postihnuté niektorou z oprávneným uvedených procesných vád. Oprávnený vady v zmysle § 237 písm. b/, c/ a g/ O. s. p. nenamietal a tieto nezistil ani Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Oprávnený namietal, že v danom prípade sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov v zmysle § 237 písm. a/ O. s. p.

Právomoc súdu je upravená v ust. § 7 a § 8 O. s. p. Z tohto ustanovenia vyplýva, že v občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány (§ 7 ods. 1 O. s. p.). V občianskom súdnom konaní súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci a rozhodujú o súlade všeobecne záväzných nariadení orgánov územnej samosprávy vo veciach územnej samosprávy so zákonom a pri plnení úloh štátnej správy aj s nariadením vlády a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány (§ 7 ods. 2 O. s. p.). Iné veci prejednávajú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovuje zákon (§ 7 ods. 3 O. s. p.).

Nedostatok právomoci súdu je neodstrániteľnou podmienkou konania, ktorá má za následok, že súd nemôže vydať rozhodnutie vo veci samej, ale musí konanie zastaviť a vec postúpiť inému orgánu. Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu je daná, ak súd rozhodol vo veci, o ktorej mal rozhodnúť iný orgán.

Oprávnený v danom prípade namietal, že súdy nesprávnou a ústavne nesúladnou interpretáciou normatívnych ustanovení (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku a § 45 ods. 1 a 2 ZoRK) sa postavili do pozície orgánu, vykonávajúceho komplexné preskúmanie exekučného titulu metódou, ktorá im v rámci zverenej právomoci ako exekučným súdom neprináleží, čím prekročil mieru možného rozhodovania o zákonom vymedzenom okruhu spoločenských vzťahov a porušil tak zásadu legality (čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

Dovolací súd má za to, že súdy rozhodovali vo veci, ktorá patrí do ich právomoci. Z obsahu tejto námietky sa javí, že nejde o námietku oprávneného o nedostatku právomoci súdov, ale napáda vecnú správnosť právnych záverov súdov (ich právneho posúdenia veci), na ktorých v danom prípade založili svoje rozhodnutia.

Napadnuté rozhodnutie bolo vydané v exekučnom konaní, v ktorom rozhodovanie súdov vyplýva jednoznačne priamo zo zákona, napr. z ustanovenia § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku.

Vzhľadom na uvedené, námietka oprávneného o existencii vady konania v zmysle § 237 písm. a/ O. s. p. nie je dôvodná.

Oprávnený ďalej namietal, že konanie je postihnuté vadou uvedenou v § 237 písm. d/ O. s. p., t. j. že sa v tej istej veci už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie.

Ustanovenie § 159 ods. 3 O. s. p. ustanovuje, že len čo sa vo veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej teda bráni tomu, aby vec, o ktorej bolo právoplatne rozhodnuté, bola znovu prejednávaná. V zmysle tohto zákonného ustanovenia ide o rovnakú (tú istú) vec vtedy, ak ide v novom konaní o ten istý nárok alebo stav, v ktorom bolo už právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka toho istého predmetu konania a tých istých účastníkov. Totožnosť predmetu konania je daná vtedy, keď ten istý nárok alebo stav, vymedzený žalobným petitom, vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, na základe ktorých bol uplatnený, t. j. o nárok založený na rovnakom právnom dôvode a vyplývajúci z rovnakých skutkových okolností. Pre posúdenie, či je daná prekážka právoplatne rozhodnutej veci, nie je významné, ako bol skutok, ktorý bol predmetom konania, posúdený po právnej stránke. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, keď bol skutok súdom posúdený po právnej stránke nesprávne alebo neúplne. Pokiaľ ide o totožnosť účastníkov, nie je samo osebe významné, ako majú tí istí účastníci v rôznych konaniach rozdielne procesné postavenie (napr. ak v jednom konaní vystupujú ako žalovaní a v druhom ako žalobcovia). Tých istých účastníkov sa konanie týka aj vtedy, ak v neskoršom konaní vystupujú právni nástupcovia (z dôvodu singulárnej alebo univerzálnej sukcesie) účastníkov, ktorí sú (boli) účastníkmi už skončeného konania.

Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade konaniu v exekučnej veci oprávneného: P., s. r. o., B., IČO: X., zastúpeného: F. P., s. r. o., G., IČO: X., proti povinnej: E. Z., nar. X., bytom C., o vymozenie sumy 723,00 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Rimavská Sobota, pod sp. zn. 1Er/2341/2010, na základe exekučného titulu, ktorým je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti S., a. s., zo dňa 27. novembra 2009, sp. zn. SR 19295/09, nepredchádzalo žiadne iné konanie na exekučnom súde a vo veci nebolo predtým rozhodnuté.

Vydanie poverenia na vykonanie exekúcie nie je rozhodnutím, ktorým sa dané konanie končí. Vydaním takéhoto rozhodnutia nejde o prekážku veci rozsúdenej. Ako je z vyššie uvedeného zrejmé, v danej veci nebolo s konečnou platnosťou rozhodnuté a vo veci nepredchádzalo žiadne iné konanie. Súd je povinný skúmať exekučný titul v rovnakom rozsahu počas celého exekučného konania ako pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, teda aj po vydaní poverenia na vykonanie exekúcie. V prípade zistenia, že nie sú splnené podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti, môže exekúciu aj bez návrhu zastaviť.

Vzhľadom na uvedené, konanie nie je zaťažené oprávneným namietanou vadou uvedenou v ust. § 237 písm. d/ O. s. p.

Ďalej je oprávnený toho názoru, že konanie je postihnuté vadou uvedenou v ust. § 237 písm. e/ O. s. p., že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný.

Občianske súdne konanie je ovládané dispozičnou zásadou a začína sa na návrh. Bez návrhu možno začať konanie vo veciach uvedených v ust. § 81 ods. 1 a 2 O. s. p. Ak nebol podaný návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, ide o neodstrániteľný nedostatok podmienky konania. Ak takéto konanie napriek tomu prebieha, treba ho v ktoromkoľvek štádiu konania zastaviť.

Oprávnený namietal, že sudy oboch stupňov interpretovali a následne aplikovali ust. § 45 ods. 2 ZoRK, akoby upravovalo konanie bez návrhu vždy vtedy, ak súd zistí v rozsudku rozhodcovského súdu nedostatky bližšie špecifikované v ust. § 45 ods. 1 písm. b/ alebo c/ ZoRK.

Exekučný súd v danej veci začal konať na základe žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, tzn., že v danej veci bol návrh na začatie exekučného konania podaný. Exekučný súd v danej veci exekúciu v zmysle § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku zastavil. V zmysle § 58 ods. 1 Exekučného poriadku exekúciu súd zastaví na návrh alebo aj bez návrhu. Odvolací súd v danej veci poukázal aj na ust. § 45 ods. 1 písm. c/ ZoRK. Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti poukazuje aj na ust. § 45 ods. 2 ZoRK, podľa ktorého exekučný súd môže exekučné konanie zastaviť aj bez návrhu (ex offo), ak zistí nedostatky uvedené v ust. § 45 ods. 1 písm. b/ a c/ ZoRK.

Námietka oprávneného o existencii vady uvedenej v ust. § 237 písm. e/ O. s. p. nie je opodstatnená.

Oprávnený v dovolaní tiež namietal, že odvolací súd svojím postupom oprávnenému ako účastníkovi konania odňal možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

Naplnenie tejto vady oprávnený vyvodzuje z toho, že súdy oboch stupňov nevyzvali, ani inak nekomunikovali s oprávneným o jeho právnych a skutkových návrhoch. Oprávnený namietal, že súd rozhodol vo veci napriek námietkam proti prejednaniu veci, konal bez nariadenia pojednávania a dokazovania.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Musí však ísť o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť a z ktorých v dôsledku nesprávneho postupu súdu bol vylúčený.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že exekučný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody rozhodnutia. Rovnako odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil. Ich rozhodnutia nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súdy sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlili od znenia príslušných ustanovení a nepopreli ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu.

Námietka oprávneného, že súdy rozhodli vo veci bez nariadenia pojednávania nie je dôvodná. Zákom č. 230/2012 Z. z., účinným od 9. augusta 2012, bol novelizovaný Exekučný poriadok, ktorý ust. § 57 Exekučného poriadku doplnil o ods. 5, v zmysle ktorého súd nariadi pojednávanie ak rozhoduje podľa § 57 ods. 1 písm. g/ a k/. Súd prvého stupňa

nemohol postupovať podľa uvedeného ustanovenia, nakoľko v danom prípade exekúciu zastavil uznesením z 20. marca 2012 a uvedené ustanovenie nadobudlo účinnosť až od 9. augusta 2012. Rovnako odvolací súd v danom prípade postupoval v súlade s Občianskym súdnym poriadkom, keď v zmysle ust. § 214 ods. 2 o odvolaní oprávneného rozhodol bez nariadenia pojednávania. V danej veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie v zmysle § 214 ods. 1 písm. a/ O. s. p. a rovnako nebol splnený ani jeden z dvoch ostatných predpokladov (§ 214 ods. 1 písm. b/ a c/ O. s. p.), za splnenia ktorých predseda senátu odvolacieho súdu musí vždy nariadiť pojednávanie. Z uvedeného vyplýva, že nariadenie pojednávania bolo na úvahe odvolacieho súdu. Rovnako dovolací súd nevzhliadol dôvody, pre ktoré by bolo potrebné nariadiť pojednávanie, či už pred súdom prvého stupňa alebo pred odvolacím súdom. V tejto súvislosti dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že v štádiu, pri ktorom súd skúma, či žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrh na vykonanie exekúcie alebo exekučný titul nie sú v rozpore so zákonom (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), sa vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu. V tomto štádiu súd nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O. s. p.) – postačujúce je totiž, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených listín. Vzhľadom na to sa oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie splnenia podmienok konania a predpokladov pre vyhovieť žiadosti súdneho exekútora o poverenie na vykonanie exekúcie, nemusí vykonávať na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného.

Oprávnený v podanom dovolaní navrhol, aby dovolací súd konanie prerušil podľa § 109 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243c O. s. p. a požiadal Súdny dvor Európskej únie a na základe článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie o výklad písm. q/ ods. 1 prílohy smernice Rady 93/13/EHS a čl. 17 a čl. 47 Charty základných práv EÚ a predložil prejudiciálne otázky, ktorých znenie v podanom dovolaní špecifikoval.

K tejto námietke Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ukladá súdu povinnosť prerušiť konanie len vtedy, ak dospel k záveru, že požiada Súdny dvor EÚ o rozhodnutie o predbežnej otázke, pretože je potrebné podať výklad komunitárneho práva, ktorý je rozhodujúci pre riešenie v danej veci. Vnútroštátny súd nie je povinný vyhovieť každému návrhu účastníka konania na prerušenie konania a postúpenie

návrhu Súdnemu dvoru EÚ na vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke. Túto povinnosť nemá ani vtedy, keď prípadne v určitej veci aplikuje ustanovenia zákona platného v Slovenskej republike, do ktorého bol prenesený obsah právnych noriem Európskej únie. Zmyslom riešenia predbežnej otázky je zabezpečiť jednotný výklad komunitárneho práva, teda nie rozhodnúť určitý spor, ktorý nemá žiadnu komunitárnu relevanciu a je vo výlučnej kompetencii súdu členskej krajiny. Ak súd pri priebežnom posudzovaní veci nedospeje k záveru o potrebe výkladu komunitárneho práva, prejednanie a rozhodnutie veci sudcom vnútroštátneho súdu nezakladá v takom prípade procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f O. s. p.

V prejednávanej veci bolo sporné, resp. oprávnený namietať či exekučný súd je oprávnený skúmať platnosť rozhodcovskej doložky, uzavretej medzi účastníkmi a či predmetná rozhodcovská doložka je neprijateľnou podmienkou. Posúdenie predmetnej námietky oprávneného a jej vyriešenie patrí do výlučnej právomoci vnútroštátneho súdu bez potreby prejudiciálneho výkladu (rozhodnutia) Súdneho dvora EÚ. Z obsahu spisu vyplýva, že súdy priamo neaplikovali normy komunitárneho práva, keďže na danú vec sa vzťahujú právne normy platné na území Slovenskej republiky, do ktorých bol prenesený obsah právnych noriem Európskej únie. Otázka výkladu komunitárneho práva nebola pre riešenie daného prípadu rozhodujúca, vzhľadom na dostatočnú úpravu predmetnej veci v Slovenskej republike. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje aj na svoju ustálenú judikatúru, kde dovolací súd k rovnakým záverom v otázke prerušenie konania v zmysle § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. dospel aj vo veciach 3Cdo 108/2012, 3Cdo 33/2012, 3Cdo 118/2012.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v danej veci nie je dôvod na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a návrh oprávneného preto zamietol.

Oprávnený v dovolaní ďalej tvrdil, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p). Iná vada konania je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tohto tvrdenia o existencii

tohto dovolacieho dôvodu až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné; o tento prípad ale v prejednávanej veci nejde.

K námietke oprávneného ohľadom nesprávneho právneho posúdenia veci podľa ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p. dovolací súd dodáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Aj za predpokladu, že by tvrdenia oprávneného boli opodstatnené, mohli mať za následok nanajvyš vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia, ale nezakladali by súčasne prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval, alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné, ale o taký prípad v danej veci nejde.

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O. s. p., ani z ustanovenia § 237 O. s. p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie oprávneného odmietol podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

Právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo povinnej v zmysle § 243b ods. 5, § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p., t. j. podľa úspechu účastníkov v dovolacom konaní. Najvyšší súd Slovenskej republiky však žiadne trovy dovolacieho konania povinnej nepriznal z dôvodu, že nepodala návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 18. marca 2013

JUDr. Darina Ličková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová